୧୫
ଗ୍ରାମପଥ

ବିନୋଦଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ

୧୫.୧ କବିତାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି

ଗାଁରୁ ଯିବା ଆସିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଁରେ ପଥ ବା ସଡ଼କ ଥାଏ । ଏହି ପଥ ଦେଇ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଯିବା ଆସିବା କରନ୍ତି । ଏହି ମାଟି ରାସ୍ତା ବା ପଥ ଗାଁ ପାଇଁ ଅଧିକ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହି ଗ୍ରାମପଥ ଦେଇ ନବବଧୂ ଗାଁକୁ ଆସେ । ପୁଣି ମୃତ୍ୟୁବେଳକୁ ଶବହୋଇ ଏହି ପଥରେ ଗ୍ରାମ ଶ୍ମଶାନକୁ ଯାଏ । ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ କଥା । ମାତ୍ର କବିଙ୍କ ମାନସ ପଟରେ ଏହି ଗ୍ରାମପଥ ଅପୂର୍ବ ସମ୍ମୋହନ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଗ୍ରାମପଥ କବିତାରେ କବି ବାଲ୍ୟକାଳର ସେହି ଜନ୍ମମାଟି ଗାଁର କଥା ସ୍ମରଣ କଲାବେଳେ ଗ୍ରାମପଥର ମାର୍ମିକ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ।

୧୫.୨ କବିତାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ

'ଗ୍ରାମପଥ' କବିତାରେ କବି ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମପଥର ଦୃଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ପାଠକ/ପାଠିକାଙ୍କ ମନରେ ନିଜର ଗ୍ରାମ୍ୟଜୀବନ ଗଭୀର ହେବ । ବାଲ୍ୟଜୀବନର ସ୍ମୃତି ମନେ ପଡ଼ିବ । ଦୈନନ୍ଦିନ ଗ୍ରାମ ଜୀବନର ଚିତ୍ର ଏହି କବିତାରେ ଅତି ବାସ୍ତବ ଭାବରେ ଅଙ୍କିତ ହୋଇଛି, ଯାହାକୁ ସହଜରେ ଅନୁଭବ କରିହେବ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗ୍ରାମ୍ୟଦୃଶ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ଏକ ମୂଳ ଧାରଣା ଆଣିବାକୁ ମଧ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।

୧୫.୩ ମୂଳ ପାଠ

॥ ୧ ॥

ଦୂରେ ତାଳବଣ ଆକାଶେ ଶୁଣାଏ
ମାଟିର କବିତା କି ସେ
ଏ ଗ୍ରାମର ପଥ ତହିଁ ଦିଗନ୍ତେ ମିଶେ ।
କ୍ଷେତ ପରେ କ୍ଷେତ
କାଶଫୁଲ ଆଉ
ବେଣାରେ ଜଟିଳା ପାଟ,
ପାଟ ପରେ ବଣ ବଣ ପାରି ହେଲେ
ମାମୁଘର ଗାଆଁ ଦିଶେ ।

॥ ୨ ॥

ପଥର ସେ ପାଖେ ବୁଣା ହରଡ଼ ଓ ବୁଟ
ଆଗରେ ଚାରଣପଡ଼ିଆ ଗୋରୁର ଗୋଠ
ଶିମୁଳି ଶାଖାରେ
ବାହୁନେ କପୋତୀ
'ଉଠ୍ ପୁତ ଉଠ୍ –
ଉଠ୍ ପୂରିଲାଣି ମାଣ'
ଏ ପାଖେ କଇଁର ପୋଖରୀ ଗାଧୁଆ ତୁଠ ।

॥ ୩ ॥

ଭୁଆସୁଣୀ ମାଜେ ପାଦର ପାହୁଡ଼ ଏଥି
ମୁକୁଳା ବେଣୀରେ ପଖାଳେ ଦେଇଣ ମେଥି,
ନଣନ୍ଦ ତାହାର
ଅଧିକ ଚତୁରୀ
ଗାଲରେ ହଳଦୀ ମାଖେ
ହଳିଲା ପାଣିରେ ମୁହଁର ଛାଇକି ଦେଖି ।

॥ ୪ ॥

ପୋଇଶାଗ ଆଉ ପାଣିକଖାରୁର ଲତା
ମାଡ଼ି ମାଡ଼ି ଆସି ଟପିଲାଣି ଘର ମଥା
ସଜନାର ଶାଖୁଁ
ଝରିପଡ଼େ କେତେ ଫୁଲ
ବାଡ଼ ଦେହେ ପୁଣି ଅପରାଜିତାର ଛଟା ।

॥ ୫ ॥

ସେଇ ପଥେ ଫେରେ ଗ୍ରାମବଧୂ ସାରି
ସକାଳ ସ୍ନାହାନ ଏକା
ଧୂଳିରେ ଆଙ୍କି ସଜଳ ଚରଣ ରେଖା
ମାଆ ବୋଲି ଥରେ
ଡାକିବାକୁ ପ୍ରାଣ ଲୋଡ଼େ,
ପୃଥିବୀର ସମ ସହନଶୀଳା ସେ
ଅସୀମ କରୁଣାବତୀ
ନୟନ ଶତେକ ଯୁଗର ବେଦନା ଲେଖା ।

॥ ୬ ॥

ଏ ପଥେ ଗ୍ରାମର ତରୁଣ ବିଦେଶେ ଯାଏ
ଲେଉଟ ପଥକୁ ନୂତନା ଘରଣୀ
ଆକୁଳେ ଅନାଇ ଥାଏ ।
କି ବାରତା ତାରେ ଆଣେ
କିଏ ଜାଣେ
ଅଧାର ଲୋଭୀ ଏ କାକ !
ଏ ଗ୍ରାମଦେବତୀ
ସେ ବ୍ୟଥା ବୁଝେ କି ହାୟ !

॥ ୭ ॥

ଏ ପଥରେ ଗ୍ରାମେ ପ୍ରବେଶ ହୁଅଇ ବଧୂ
ବିତରି କୁକୁର ମମତା ମୁଖର ମଧୁ
ପୁଅ ଝିଅ ନାତି ନାତୁଣୀରେ ରଖି
ମଶାଣି ଏ ପଥେ ଫେରେ
ଆସିବା ଜନର ସାକ୍ଷୀ ଏ ପଥ
ଫେରିବା ଜନର ବନ୍ଧୁ ।

॥ ୮ ॥

ଜହ୍ନ ଏ ପଥେ ଢାଳଇ ରଜତ ମାୟା
କୁମାରୀ ଦଳର ମିଳିତ କଣ୍ଠୁ
ସଙ୍ଗୀତ ଉଠେ ଆହା,
ଧାନକ୍ଷେତେ ତଳେ
କୃଷକ ତରୁଣ
ରାତ୍ରି ଶୟନ ପାଇଁ
ପ୍ରାନ୍ତର ଡେଇଁ ଧାଏଁ ଦେଖ ଦେଖ
ଭସାଣି ମେଘର ଛାୟା ।

॥ ୯ ॥

ଧୂଳିଘର ଛାଡ଼ି ଏ ପଥେ ଚଳଇ
ଶାଶୁଘର ଗାଆଁ ଝୁଅ
ମାଆର ପଣତେ ବନ୍ୟା ରଚଇ
ଅମାନିଆ ଆଖିଲୁହ
ଏ ପଥର ସ୍ମୃତି ଚେତନା ଲେଖଇ
ସେ କେଉଁ ଜନମ କଥା ।
ଛାତି ଫାଟିଯାଏ କ୍ରନ୍ଦନେ ତାର
ବିଧାତା କିପାଇଁ ଏ ବିଧାନ କଲା କୁହ ।

॥ ୧୦ ॥

ଶ୍ୟାମ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଉଲଙ୍ଗ ଶିଶୁ ସମ
ଏ ପଥା ଘୁମାଏ
ନୀଳନରେ ଯଥା
ଛାୟାପଥ ମନୋରମ ।
ଗ୍ରାମ ଝରଣାରେ
ଲଙ୍ଘି ଏ ପଥ
ସରଗ ସୀମାକୁ ଧାଏଁ,
ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ସେ କି ବିତରି କରୁଣା ଧନ ।

॥ ୧୧ ॥

ବନ୍ଦନା ତତେ କରଇଁରେ ଗ୍ରାମପଥ !
ବାଳକ ବେଳର ହେ ମୋ ପ୍ରିୟ ସାଥି
ଅୟୁତ ଦଣ୍ଡବତ,
ତରୁଣ ଦିନର
କେଳିକୁଞ୍ଜ, ତୋ –
ତନୁ କର୍ପୂର ରେଣୁ,
ତୋର ବେଣୁବନ ବିତାନେ ମୁଁ ଆଜି
କ୍ଳାନ୍ତ ଦିବସ ଯାପନରେ ଉପଗତ ।

॥ ୧୨ ॥

ଭିକ୍ଷାଶୀ ପ୍ରାଣ ପୀଡ଼େ ମତେ ଅହରହ
ପାଥେୟ ବିହୀନ ପଥିକ ମୁଁ ମଣେ
ଯାତ୍ରା ଏ ଦୁରୁବହ,
ଖଇ ଓ ତୂଳାରେ ଶୁଭ୍ର କରି ତୋ ତନୁ
ରାମ ନାମ ସତ ମନ୍ତ୍ରେ ଚଳିବି
ତୋ ତୀର ଶ୍ମଶାନେ
କେବେ କହ କେବେ କହ ।

୧୫.୪ କବିତାର ସାରାଂଶ

ଗାଁକୁ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ବାଟ ବା ପଥକୁ ଗ୍ରାମପଥ କୁହାଯାଏ । ଏହି ଗ୍ରାମପଥର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଗ୍ରାମ୍ୟର ବାସ୍ତବ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ଗ୍ରାମପଥକୁ ଲାଗି ଦୁଇ ପଟରେ କ୍ଷେତ ଥାଏ । ଏହି ଗ୍ରାମପଥ କଡ଼େ କଡ଼େ କାଶତଣ୍ଡୀ ଫୁଲ ଫୁଟିଥାଏ । ପୁଣି ସେହି ଦିଗନ୍ତ ବିସ୍ତାରୀ ଧାନ କ୍ଷେତ ପରେ ମାମୁଘର ଗାଁ ଦେଖାଯାଏ । ଗ୍ରାମପଥର ଗୋଟାଏ ପଟରେ ଗୋରୁ ଗୋଠ, ଏପଟେ ପୋଖରୀ ତୁଠ ଅନ୍ୟପଟରେ କ୍ଷେତରେ ଚଣା ହରଡ ବୁଟ ବୁଣା ଯାଇଥାଏ ।

ଗାଁ ପାଖ ପୋଖରୀକୁ ଗାଧୋଇବାକୁ ନିତି ଗାଁ ଭୁଆସୁଣୀମାନେ ଆସନ୍ତି । ନଣନ୍ଦ ପୋଖରୀ ତୁଠ ପଥରରେ ବସି ଦେହରେ ହଳଦି ଲଗାଏ । ଗାଁ ଭିତରେ ଚାଳଘର ମଥାଣରେ ପାଣି କଖାରୁ, ପୋଇ ଶାଗ ଲତା ମାଡ଼ିଥାଏ । ଘର ବାଡ଼ରେ ଅପରାଜିତ ଛଟା ମାଡ଼ିଥାଏ । ଏହି ଗ୍ରାମପଥ ଦେଇ ଗ୍ରାମବଧୂ ସକାଳର ଗାଧୁଆ ସାରି ଘରକୁ ଫେରେ । ପୁଣି ଗାଁ ପୁଅ ବିଦେଶକୁ ଯାଏ ଏବଂ ତା'ର ଫେରିବା ବାଟକୁ ତା'ର ନବବଧୂ ଆକୁଳରେ ଅନାଇ ରହିଥାଏ । ସେହି ନବବଧୂ କାଉ କି ବାରତା ଆଣିବ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ଶାଶୁଘରକୁ ନବବଧୂଟି ଆସି ଏଇ ଗାଁରେ ତା'ର ସାରା ଜୀବନ ବିତାଇଥାଏ । ପୁଅ ଝିଅ, ନାତି ନାତୁଣୀଙ୍କ ମେଳରେ ତା'ର ଜୀବନ ସରିଯାଏ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଶଶ୍ମାନକୁ ଏହି ଗାଁ ପଥ ଦେଇଯାଏ । କବିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏସବୁର ସାକ୍ଷୀ ହେଉଛି ଗ୍ରାମପଥ ।

ଜହ୍ନରାତିରେ କୁମାରୀମାନଙ୍କ ମିଳିତ କଂଠରେ ଗ୍ରାମପଥ ପୂରି ଉଠେ । ଧାନ କ୍ଷେତରେ ତରୁଣ କୃଷକ ରାତିରେ ଶୋଇବା ପାଇଁ ଯାଏ । ଗାଁରେ ବଢ଼ିଥିବା ଝିଅ ତା'ର ପ୍ରିୟ ଧୂଳିଘର ମାୟା ଛାଡ଼ି ବିବାହ କରି ଶାଶୁଘରକୁ ଏଇ ଗ୍ରାମପଥ ଦେଇ ଯାଏ । ଶାଶୁଘରକୁ ଗଲାବେଳେ ମାଆର ଅମାନିଆ ଲୁହ ଝରି ପଣତକାନିରେ ଶୁଖିଯାଏ । ଝିଅ ନିଜଘର ଛାଡ଼ି ଶାଶୁଘରକୁ ଗଲାବେଳେ ଗାଁ କଥା ମନେ ପଡ଼ି ତା' ଆଖିରେ ଲୁହ ଆସେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଝିଅ ପାଇଁ ଏହା ବିଧିର ବିଧାନ । ଗାଁ ଝରଣା ଆହୁରି ମନୋରମ ଦୃଶ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଶେଷରେ କବି ନିଜ ଗ୍ରାମର ସେହି ଗ୍ରାମପଥ ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟଜୀବନ କଥା ମନେ ପକାଇ ବିଷାଦିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମ୍ୟଜୀବନ ପ୍ରତି କବିଙ୍କ ଅହେତୁକ ମୋହ ରହିଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

୧୫.୫ କବିପରିଚୟ

ପ୍ରାକ୍ ସ୍ୱାଧୀନତା କାଳର କବି ବିନୋଦ ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ବାମଡ଼ା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ତେଲିପାଳ ଗ୍ରାମରେ ୧୯୧୯ ମସିହାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଜଣେ ବାସ୍ତବବାଦୀ ରୋମାଣ୍ଟିକ୍ କବି ଭାବରେ ଏହି କବିଙ୍କ କାବ୍ୟ ଚେତନାର ଉନ୍ମେଷ ବିକଶିତ ହୋଇଥିଲା ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନ ପ୍ରତି ଗଭୀର ଆସକ୍ତି ତାଙ୍କ କବିତାର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ତାଙ୍କ କବିତାର ଆଙ୍ଗିକ ଯେମିତି ଗୀତିମୟ, ସେମିତି ଗଦ୍ୟାତ୍ମକ । 'ସରୀସୃପ' କବିତା ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ ମର୍ଯ୍ୟାଦାଜନକ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ଏହି କବିଙ୍କ ରହିଛି ଅନେକ କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ । ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ତାରା, ଇଳାବୃତ୍ତ, ସାତତାରାର ଦ୍ୱୀପ, ନୀଳଚନ୍ଦ୍ରର ଉପତ୍ୟକା ଇତ୍ୟାଦି ତାଙ୍କର ବହୁଚର୍ଚ୍ଚିତ କାବ୍ୟ ପୁସ୍ତକ । ତାଙ୍କ କବିତାରେ ଜୀବନର ଶାନ୍ତ, ସରଳ, ନିଷ୍କପଟ, ହସ କାନ୍ଦଭରା ଜୀବନ ଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ପଲ୍ଲୀ ଦୃଶ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣନା ସହିତ ସଂସ୍କୃତିର ଜୟଗାନ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ କବିତାରେ ଦେଖାଯାଏ । ସେ ୨୦୦୩ ମସିହାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ।

୧୫.୬ କଠିନ ଶବ୍ଦାର୍ଥ

ଗୋରୁ ଗୋଠ – ଗୋରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁଠି ଗାଈଆଳ ପିଲା ଏକାଠି କରି ରଖେ ।

ଚାରଣ ପଡ଼ିଆ – ଚରା ପଡ଼ିଆ	ବାହୁନିବା- କାନ୍ଦିବା
ଭୁଆସୁଣୀ – ବିବାହିତା ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ	ମାଖେ – ଲଗାଇ ହେବା
ଗ୍ରାମବଧୂ – ଗାଁର ବୋହୂ	ସ୍ନାହାନ – ଗାଧୁଆ
ନୟନ – ଆଖି	ଶ୍ୟାମ – ଶ୍ୟାମଳ
ନୀଳ ନଭେ – ନୀଳ ଆକାଶେ	ମନୋରମ – ସୁନ୍ଦର
ଲଙ୍ଘି – ପାର ହୋଇ	ପୀଡ଼େ – କଷ୍ଟ ଦିଏ

୧୫.୭ ଭାବ ଅବବୋଧ

i) ପୃଥିବୀ ସମ ସହନଶୀଳା ସେ
ଅସୀମ କରୁଣାବତୀ
ନୟନ ଶତେକଯୁଗର ବେଦନା ଲେଖା ।

ଭାବାର୍ଥ

ଗ୍ରାମବଧୂ ଯିଏ ଏଇ ଗ୍ରାମପଥ ଦେଇ ସକାଳୁ ସ୍ନାନସାରି ଘରକୁ ଫେରେ ତାରି ଗୁଣ ସଂପର୍କରେ କବି କହିବାକୁ ଯାଇ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ପୃଥିବୀ ପରି ସହନଶୀଳା । ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଆମେ ଯେତେ ଅତ୍ୟାଚାର କଲେ ମଧ ସେ ଯେପରି କୌଣସି ପ୍ରତିବାଦାନ କରି ସବୁ ସହିଯାଏ, ସେହିପରି ଗୁଣର ଅଧିକାରିଣୀ ଏ ଗାଁର କୁଳବଧୂ । ସେ ମଧ ଅସୀମ ଭାବରେ କରୁଣାବତୀ । ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ତାର ଦୟା, କରୁଣା ରହିଥାଏ ।

ii) ଏ ପଥରେ ଗ୍ରାମେ ପ୍ରବେଶ ହୁଅଇ ବଧୂ
ବିତରି ବୁକୁର ମମତା ମୁଖର ମଧୁ ।

ଭାବାର୍ଥ

ନବବଧୂଟି ଯେତେବେଳେ ଗାଁକୁ ବୋହୂ ବେଶରେ ଆସେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଜାଣେ ତା' ଶାଶୁଘର ସ୍ୱର୍ଗ । ସାରାଜୀବନ ତାକୁ ଏଠାରେ ବିତାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଶାଶୁଘରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜର ମମତାର ବନ୍ଧନରେ ଏପରି ବାନ୍ଧି ଦିଏ ଯେ ସମସ୍ତେ ତାକୁ କେବେ ଭୁଲ ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ । ମନରେ ଦୁଃଖ ଥିଲେ ମଧ ମୁହଁରେ ହସ ରଖି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ କଥା ହୁଏ । ନବବଧୂଟିର ମହନୀୟତାକୁ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

iii) ଆସିବା ଜନର ସାକ୍ଷୀ ଏପଥ
ଫେରିବା ଜନର ବଂଧୁ ।

ଭାବାର୍ଥ

ମଣିଷ ଜନ୍ମ ହୁଅନ୍ତି ମରନ୍ତି । ଗାଁକୁ ଆସନ୍ତି ପୁଣି ଯାଆନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗାଁର ସେହି ଗ୍ରାମପଥ ସେମିତି ରହିଥାଏ । କେତେ ଲୋକ ଗଲେଣି, କେତେ ଲୋକ ଆସିଲେଣି, ମାତ୍ର ଗ୍ରାମପଥ ସମସ୍ତଙ୍କର ଯିବା ଆସିବାର ମୂଳ ସାକ୍ଷୀହୋଇ ରହି ସବୁ ଦେଖୁଥାଏ । ଯେଉଁମାନେ ଏ ଗ୍ରାମପଥ ଦେଇ ବିଦେଶକୁ ଆସନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ ଗ୍ରାମପଥ ସାଥିପରି ଅଭୁଲା ହୋଇ ରହିଯାଏ । ଏହି ଅର୍ଥରେ କବି ଗ୍ରାମପଥକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

iv) ବନ୍ଦନା ତୋତେ କରଇରେ ଗ୍ରାମପଥ
ବାଳକ ବେଳର ହେ ମୋର ପ୍ରିୟ ସାଥି
ଅୟୁତ ଦଣ୍ଡବତ ।

ଭାବାର୍ଥ

କବି ବିନୋଦ ନାୟକଙ୍କ ପିଲାବେଳ ଗାଁରେ କଟିଥିଲା । ଯେଉଁ ଗାଁରେ ସେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ପରେ ସେ ପାଠ ପଢ଼ି ଗାଁ ଛାଡ଼ି ସହରକୁ ଚାଲି ଆସିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗାଁର ସ୍ମୃତି ଗାଁର ଦୃଶ୍ୟକୁ ସେ ଭୁଲି ପାରି ନାହାନ୍ତି । ସହରରେ ରହି ପିଲାଦିନର ସେହି ପ୍ରିୟ ଗ୍ରାମପଥକୁ ମନେ ପକାଇ ଅତୀତକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରେଇଛନ୍ତି । ଏଇ ଗ୍ରାମପଥରେ କବିଙ୍କ ବାଲ୍ୟକାଳ ଅତି ମଧୁମୟ ହୋଇ କଟିଥିଲା । ତେଣୁ ସେହି ଗ୍ରାମପଥ କବି ଦୃଷ୍ଟିରେ ହୋଇଛନ୍ତି ବନ୍ଦନୀୟ । ସେହି ବନ୍ଦନୀୟ ଗ୍ରାମପଥକୁ ସେ ଶତ ଶତ ପ୍ରଣାମ ବା ଦଣ୍ଡବତ କରିଛନ୍ତି ।

୧୫.୮ ପାଠାନ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ (ଦୀର୍ଘ)

କ) 'ଗ୍ରାମପଥ' କବିଙ୍କ ମନରେ କି ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ?

ଖ) 'ଗ୍ରାମପଥ' କବିତାରୁ ଗ୍ରାମ୍ୟଚିତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

ଗ) 'ଗ୍ରାମପଥ' କବିତାରୁ କବିଙ୍କର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନରେ ଥିବା ଅନୁଭବ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

ଘ) 'ଗ୍ରାମପଥ' କବିତାରେ କବିଙ୍କର କବିପ୍ରାଣର ପରିଚୟ ଦିଅ ।

ପାଠାନ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ (ସଂକ୍ଷିପ୍ତ)

କ) ମାମୁଘର କିପରି କେଉଁଠାରୁ ଦେଖାଯାଏ ?

ଖ) ଗାଁ ଭୁଆସୁଣୀମାନେ କିପରି ସ୍ନାନ କରନ୍ତି ?

ଗ) ଗ୍ରାମବଧୂ କିପରି ସ୍ନାନକରି ଫେରେ ?

ଘ) କିଏ ଏହି ଗ୍ରାମପଥ ଦେଇ ବିଦେଶ ଯାଏ ଏବଂ କିଏ ତା'ର ଫେରିବା ବାଟକୁ ଚାହିଁ ରହେ ?

ଙ) କବି କାହାକୁ ବନ୍ଦନା କରିଛନ୍ତି ଓ ଦଣ୍ଡବତ କରିଛନ୍ତି, କାହିଁକି ?

୧୫.୯ ବିଷୟ ବୋଧଗତ ପ୍ରଶ୍ନ

ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ ଉତ୍ତର ବାଛି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର-

i) ଗ୍ରାମଘର କଡ଼େ କଡ଼େ କ'ଣ ଥାଏ ? (କ୍ଷେତ, ନଈ, ପର୍ବତ)

ii) ଭୁଆସୁଣୀ କେଉଁଠାରେ ସ୍ନାନ କରେ ? (ଗାଁ ପୋଖରୀ, ନଦୀ, ନାଳ)

iii) ପୃଥିବୀ ପରି କିଏ ସହନଶୀଳ ? (ଗ୍ରାମବଧୂ, ସହରିଆ ବଧୂ, ବାଳିକା)

iv) ଧୂଳିଘର ଛାଡ଼ି ଶାଶୁଘରକୁ କିଏ ଯାଏ ? (ଗାଁ ଝିଅ, ଗାଁ ପୁଅ, ଗାଁ ମଣିଷ)

v) କିଏ ଗଲାବେଳେ ମା' ଛାତି ଫଟାଇ କାନ୍ଦେ ? (ଝିଅ, ବାପା, ଭାଇ, ଭଉଣୀ)

୧୫.୧୦ ପାଠାନ୍ତ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର

କ) ଗ୍ରାମପଥର ଦୁଇ ପାଖରେ ବିସ୍ତୃତ କ୍ଷେତ ଥାଏ । ଏହି କ୍ଷେତ ଲମ୍ବିଥାଏ ବହୁଦୂରକୁ । ତା'ପରେ ମାମୁଘର ଗାଁ ଦୂରରୁ ଦେଖାଯାଏ ।

ଖ) ଗାଁ ଭୁଆସୁଣୀମାନେ ଗ୍ରାମପଥ ଦେଇ ପୋଖରୀକୁ ଆସନ୍ତି । ପୋଖରୀ କୂଳରେ ପଡ଼ିଥିବା ଘଷା ପଥରରେ ପାହୁଡ଼ ମାଜନ୍ତି । ମେଥିଦେଇ ମୁକୁଳା ବେଣୀକୁ ଧୁଅନ୍ତି ।

ଗ) ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଗ୍ରାମବଧୂ ଗାଁ ପୋଖରୀକୁ ସ୍ନାନ କରିବାକୁ ଯାଏ ଏବଂ ସେଇ ଗ୍ରାମପଥ ଦେଇ ଏକାଏକା ଘରକୁ ଫେରେ । ଫେରିଲାବେଳେ ଗାଁ ଦାଣ୍ଡ ଧୂଳିରେ ନବବଧୂଟିର ଓଦା ପାଦ ପଡ଼ି ପଦଚିହ୍ନ ଆଙ୍କି ହୋଇ ଯାଏ ।

ଘ) ବିଦେଶରେ ଚାକିରୀ କରିବାପାଇଁ ଗାଁ ପୁଅ ଏହି ଗ୍ରାମପଥରେ ବିଦେଶ ଯାଏ । ବିଚାରୀ ତା'ର ନବବିବାହିତା ସ୍ତ୍ରୀଟି ସ୍ୱାମୀ କେବେ ଘରକୁ ଫେରିବ ସେଥିପାଇଁ ଆକୁଳ ମନରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ ।

ଙ) କବି ଗାଁରେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ସେଠାରେ ତାଙ୍କର ବାଲ୍ୟଲୀଳା କାଟିଥିଲେ । ପରେ ସହରକୁ ଆସିବା ପରେ ଗାଁ କଥା ମନେ ପକାଇଲାବେଳେ ସେହି ଅଭୁଲା ଗ୍ରାମପଥ କଥାକୁ ସ୍ମରଣ କରିଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଗ୍ରାମପଥ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁର, ଯିବା ଆସିବାର ମୂକସାକ୍ଷୀ । ତାକୁ ଆଦରରେ କବି ବନ୍ଦନା କରିବା ସହିତ ଦଣ୍ଡବତ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

୧୫.୧୧ ବିଷୟ ବୋଧଗତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର

i)କ୍ଷେତ ii)ଗାଁ ପୋଖରୀ iii)ଗ୍ରାମବଧୂ,
iv)ଗାଁ ଝିଅ v)ଝିଅ

•••